

Rozhled 10

Činnost CED se uskutečňuje za finanční podpory MK ČR. Statutární město Brno finančně podporuje Centrum experimentálního divadla, příspěvkovou organizaci. **Galerie Provázek**Zelný trh 9, Brno
www.provazek.cz**Galerie HaDivadla**Poštovská 8D, Alfa pasáž, Brno
www.hadivadlo.cz**Galerie Katakomby**CED, p. o., Zelný trh 9, Brno
www.galerie-katakomby.cz**Galerie Pekařská**Pekařská 52, Brno
www.galeriepekarska.cz**Galerie Třináctka**Pánská 13, Brno
www.trinactkabrno.cz**Galerie Vaňkovka-Slévárna**Ve Vaňkovce 1
www.vankovka.cz**Galerie Platinum**Veveří 111, Brno
www.galerieplatinum.cz**Galerie Titanium**Nové Sady 25, Brno
www.galerietitanium.cz**Galerie Galapa**Běhounská 22, Brno
www.galapa.cz**Malá galerie VÚVEL**Hudcova 70, Brno
www.vri.cz**DAW (Depozit ateliéru Wolf)**Novobranská 20, Brno
www.depozitaw.cz**OPEN AIR GALLERY**Denisovy sady, Brno
www.facebook.com/galerieOPENAIR**Cafe-mezzanine**Údolní 15, Brno
www.cafe-mezzanine.cz**Česká spořitelna, a. s.**

Jánská 6, Brno

STREET-ART TYRŠÁKTyršovy sady, Brno
www.kreat.cz**Divadlo Reduťa**

Zelný trh 4, Brno

Barceló Palace Hotel

Šilingrovo náměstí 2, Brno

LiGA ZA DUŠEVNÉ ZDRAVÍ
atelier Bratislava

KreAt
atelier Brno

2x art BRUT
výstava výtvarníků s handicapem

Prostory České spořitelny a.s., Jánská 6, Brno
od 24.9.2014 do 31.10.2014

ČESKÁ SPOŘITELNA

Výstava soudobého ARTBRUT v prostorách České spořitelny... více na straně 2

STREET ART... více na straně 3

OPEN AIR GALLERY... více na straně 4

KreAt

B R N Ě N S K Ý
V Ý T V A R N Ý
A T E L I E R
P R O U M Ě L C E
S M E N T Á L N Í M
H A N D I C A P E M

Art brut, francouzský termín z padesátých let 20. století, od pokusů o jeho překlad (umění v syrovém stavu) se již upouští, protože v češtině se dostatečně vžil. V anglosaském světě je zaužívaný pojem **outsider art**, vyjadřuje totéž a připomíná, že tvůrci těchto děl, namnoze zatížení psychickými chorobami, se v běžném životě nejsou schopni prosadit ve většinové společnosti. Tento druh umění však nezůstal neobjeven. Art brut má své sběratele, výstavy, publikace... a dokonce i galerie. A také ateliery. Jedním z nich je brněnský KreAt (kreativní atelier), který v září 2012 založila obecně prospěšná společnost Kunštát Pro Futuro. Atelier sídlí v budově kina Art a vytváří zázemí pro talentované výtvarníky s mentál-

ním handicapem. Po odborné stránce jej vedou profesionální výtvarníci Pavla Dvorská a Aleš Hlávka, na organizační práci se podílí Antonín Krejčíř (ředitel Kunštát Pro Futuro o.p.s.) a přátelé atelieru z okruhu této společnosti.

Od svého vzniku spolupracuje KreAt s podobně zaměřenými institucemi v zahraničí. Prvními partnery byly ateliery CREAHM Fribourg ve Švýcarsku a CREAHM Liège v Belgii. Kolegiální a přátelské vztahy se spontánně rozvíjejí. Kromě vzájemných návštěv jsou organizovány společné workshopy a výstavy. Posledním počinem bylo dvojazyčné vydání knihy G. Apollinaira Bestiář, kterou výtvarníci z těchto tří atelierů společně ilustrovali.

Přátelé a partnery našel KreAt i na nedalekém Slovensku. Užší spolupráci rozvíjí se slovenskou Ligou za duševné zdraví, do jejíhož záběru patří i výtvarné aktivity osob s duševními poruchami. Slovenští kolegové letos přijali pozvání do Brna a zapojili se do výtvarného workshopu. Výsledkem spolupráce je společná výstava v budově České spořitelny na Jánské ulici. Připomíná, že vloni ve stejných prostorách proběhla podobná výstava po společném workshopu brněnských, belgických a švýcarských umělců ze spřátelených atelierů. Během roku, který tyto dvě události dělí, uspořádal KreAt tři další samostatné výstavy a několik dalších akcí (benefiční koncert, filmové projekce s tematikou art brut, workshopy a akce happenin-gového charakteru street art). Svou příští výstavu pak plánuje na prosinec do galerie Katakomby.

*Prostory České spořitelny, a. s.
2xARTBRUT
24. září – 31. října 2014*

STREET-ART TYRŠÁK

Aktivita spolupracovníků KreAtu ale nesměřují pouze dovnitř atelieru. S partnerskými organizacemi se snaží s fenoménem art brut seznamovat brněnskou veřejnost. Někdy i konfrontovat. Letos v létě vyrazili handicapovaní umělci malovat do brněnského plenéru. Na místě pak svá díla i vystavovali (Obilní trh). Akci tohoto druhu pak připravili ještě rozsáhlejší. V Tyršových sadech byly po řadu dní k dispozici k pomalování plochy o formátu 200 x 250 cm. Na těch pak své záměry realizovali jak členové KreAtu, tak i profesionální výtvarníci, ale také náhodní chodci. Nezvyklé setkání s výtvarným uměním i handicapovanými jedinci vyvolalo příznivý ohlas. Stejně jako navazující aktivita charakteru street art, jejímž záměrem bylo pomalování zdí kina Art. Na výsledek se můžete zajít do Botanické ulice podívat.

Výtvarné workshopy KreAtu bývají obohaceny o další doprovodné akce. S dramaturgy kina Art, v němž má KreAt své současné působiště, zorganizovali pracovníci atelieru minifestival krátkých filmů s tematikou art brut. V Moravské galerii, která podporuje a hostí mnohé aktivity KreAtu, v září uspořádali tematickou přednášku slovenských hostů MUDr. Jána Šuby a Vladimíra Kordoše. Díky umění nakloněnému vedení pobočky České spořitelny na Jánské byl v budově nainstalován závěsný systém a ohoz prvního patra se proměnil v galerijní prostor. Pro Brno a jeho centrum je to dobrá zpráva.

První brněnský mezinárodní workshop uspořádal KreAt v září 2013, tedy rok po svém vzniku. Účastníci měli možnost si vyzkoušet a osvojit různé výtvarné techniky. Jejich práce byly tematicky zaměřené na motivy ze zvířecí říše. Cílem bylo ilustrovat a připravit k vydání básnickou sbírku **Guillauma Apollinaire Bestiář aneb Orfeův průvod**. Titul byl zvolen velmi příhodně, protože hosté ze zahraničních ateliérů přijeli z frankofonních oblastí. Na jaře 2014 pak kniha vyšla ve dvojjazyčném vydání. Sazbu a finální podobu publikace připravil brněnský grafik Václav Houf. Verše přeložil Ivan Petlan za jazykové spolupráce s Olgou Pluháčkovou. Všichni tři mají ke KreAtu velmi blízko. Zájemci si mohou tuto nápaditou a nevšední publikaci zakoupit v Moravské galerii anebo přímo v atelieru KreAt. Mohou si ale také počkat na nové, trojjazyčné vydání. Projekt pokračuje a byli k němu přizváni kolegové ze Slovenska.

GUILLAUME APOLLINAIRE

Le dromadaire

Avec ses quatre dromadaires
Don Pedro d'Alfaroubeira
Courut le monde et l'admira.
Il fit ce que je voudrais faire
Si j'avais quatre dromadaires.

Dromedár

Se svými čtyřmi dromedáry
Don Pedro, infant z Portugal,
zcestoval svět a hold mu vzdal.
I já bych zmizel někde v dáli
mít takhle čtyři dromedáry.

La sauterelle

Voici la fine sauterelle,
La nourriture de saint Jean.
Puissent mes vers etre comme elle,
Le régal des meilleures gens.

Kobylka

Kobylka křehká hodna zřetele,
vždyť byla stravou Jana Křtitele.
Kéž by i verš můj byl tak svého druhu
pochoutkou lidí z těch nejlepších kruhů.

(Přebásnil Ivan Petlan)

Rozhled 11

Činnost CED se uskutečňuje za finanční podpory MK ČR. Statutární město Brno finančně podporuje Centrum experimentálního divadla, příspěvkovou organizaci.

Galerie Provázek

Zelný trh 9, Brno
www.provazek.cz

Galerie HaDivadla

Poštovská 8D, Alfa pasáž, Brno
www.hadivadlo.cz

Galerie Katakomby

CED, p. o., Zelný trh 9, Brno
www.galerie-katakomby.cz

Galerie Pekařská

Pekařská 52, Brno
www.galeriepekaraska.cz

Galerie Platinium

Veveří 111, Brno
www.galerieplatinum.cz

Galerie Titanium

Nové Sady 25, Brno
www.galerietitanium.cz

Galerie 77

Pekařská 68, Brno
www.galerie77.com

Galerie Třináctka

Pánská 13, Brno
www.trinactkabrno.cz

Galerie Mathias

Josefská 1, Brno
www.galerie-minarik.cz

Galerie Stará pekárna

Štefánikova 8, Brno
www.starapekarna.cz

Galerie Galapa

Běhounská 22, Brno
www.galapa.cz

Malá galerie VÚVEL

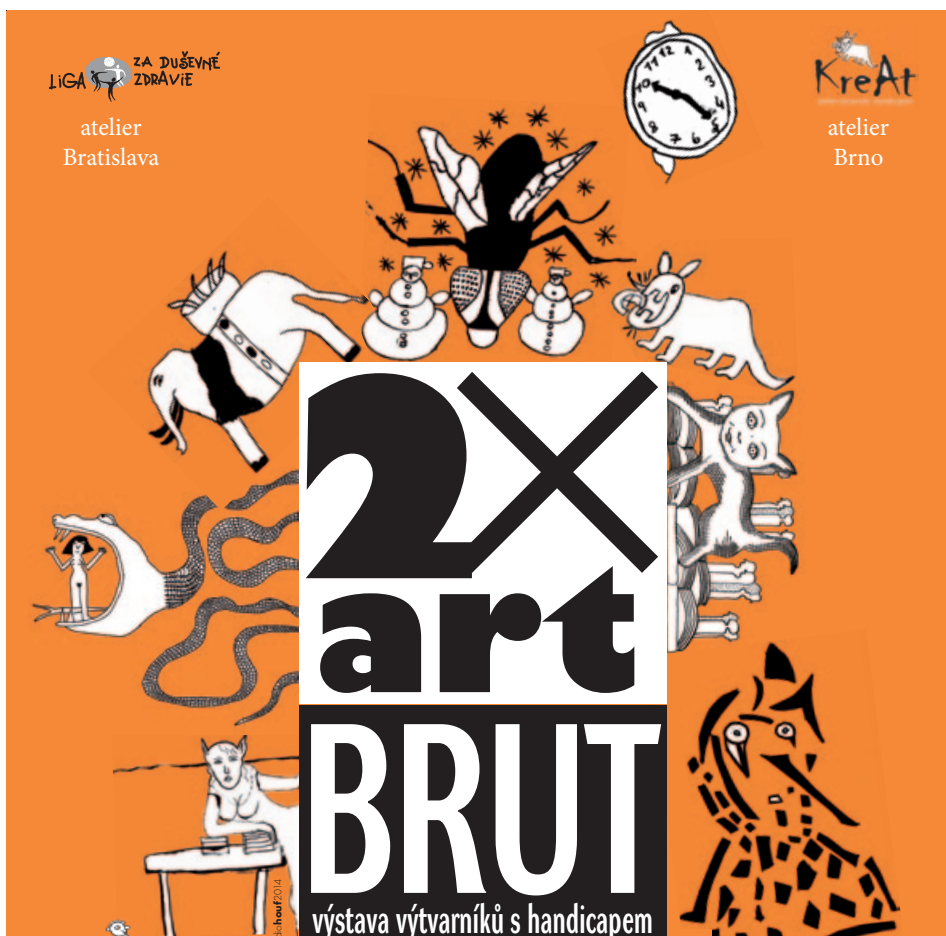
Hudcova 70, Brno
www.vri.cz/cz/o_nas/mala_galerie

DAW (Depozit ateliéru Wolf)

Novobranská 20, Brno
www.depozitaw.cz

TÝDEN VÝTVARNÉ KULTURY

Katedra Vv, PdF MU, Poříčí 7
www.tvk-brno.cz

Výstava soudobého ARTBRUT v prostorách Galerie Katakomby (více na straně 3)

V HaDivadle vystavují studenti oboru Nová média SUŠ v Brně (více na str. 9)

Radikální divadlo včera a dnes, Galerie Provázek (více na str. 2)

ART BRUT V KATAKOMBÁCH

Brněnský atelier Kreat, v němž nachází zázemí pro svou tvorbu mentálně a psychicky handicapovaní umělci, jsme letos představili v 10. čísle Rozledu. V předvánočním čase připravili členové a přátelé tohoto atelieru pro příznivce žánru art brut další výstavu. Jejím kurátorem byl opět umělecký vedoucí KreAtu Aleš Hlávka. Vystavená díla si můžete prohlédnout do poloviny ledna v galerii Katakomby (romantické suterénní prostory divadla Husa na provázku, Zelný trh 9). Výstavu zahájil 3. prosince Josef Bubeník, za slovenské kolegy následně promluvil bratislavský výtvarník Vlado Kordoš – slovenští partneři KreAtu mají na výstavě hojné zastoupení. Hudební doprovod zajistil kytarista Richard Pták,

knihu Bestiář z dílny KreAtu připomenul spolu s ním recitací Ivan Petlan, oba z okruhu aktivistů atelieru.

Vernisáže se zúčastnil i Antonín Krejčíř, ředitel Kunštát ProFuturo o.p.s., která atelier KreAt založila a provozuje. K výstavě a jejím smyslu se vyjádřil takto: „Za možnost vystavovat právě zde musíme hodně poděkovat. Kde jinde může být art brut působivější než v katakombách. Dík patří i Aleši Hlávkovi za povedenou a krásnou expozici. Výstavu jsme zahájili v předvánočním čase a je prodejní. Pro naše umělce je velmi významné, když si jejich dílo někdo koupí. Dodává jim to pocitu jistoty, uspokojení a celému jejich snažení smyslu, umožňuje jim

zakusit úspěch a radovat se z něj. Akce zároveň propaguje jak atelier, tak i jednotlivé umělce, a upozorňuje širokou veřejnost i potenciální sponzory na existenci a činnost atelieru. „Můžeme pracovat díky podpoře Jihomoravského kraje, pobočky České spořitelny na Jánenské, Fondu pomoci Siemens a dalších partnerů. Pokud nám ale jde o radost postižených umělců, konkrétních, živých lidí, tak tu lze bezprostředně vidět tehdy, když někdo o jejich dílo stojí natolik, že si ho koupí. A toto potěšení z radosti druhých bych každému přál.“

Galerie Katakomby
2x ArtBrut
4. prosince 2014 – 15. ledna 2015

*Nahoře nalevo (zleva): Richard Pták, Josef Bubeník, Vlado Kordoš
Dole: Vlado Kordoš*

*Nahoře napravo (zleva): Ivan Petlan a Richard Pták
Dole (zleva): Antonín Krejčíř, Ondřej Navrátil, Ivan Petlan*

JOSEF BUBENÍK – NA HRANĚ METAMORFÓZY

Dne 15. října 2014 v 17 hodin zahájil Josef Bubeník svou výstavu automatických kreseb nazvanou *Na hraně metamorfózy* v DAW (Depozit ateliéru Wolf na Novobranské 20 v Brně).

V recenzi na výstavu otištěné v internetovém periodiku BrnoŽurnál – mediální doméně jihomoravských novinářů publicista Jaroslav Štěpaník napsal: *Návštěvníci téměř zaplnili nevelké prostory, našlapáno bylo v největší místnosti, kde vystavoval ilustrace a kresby „Na hraně metamorfózy“ malíř a designér Josef Bubeník (1965). Ten je znám obrazy, které zaujmou nejen kompozicí, výtvarným zpracováním, současně však intelektuálním obsahem či metafyzickým námětem. Nejinak tomu je u kreseb, které lze vidět „U Wolfů“. Bubeník vystavoval na řadě míst doma i v zahraničí, je zastoupen nejen ve sbírkách tuzemských, ale i v některých evropských, také na Novém Zélandě. (...) Výstava v DAWu je jen malým náhledem do Bubeníkovy tvorby, návštěva společně s prohlídkou „depozitu“ však stojí za to. Vernisáž uvedl autor sám, slovem volným i vázaným osobitě doprovodil Jan Wolf starší. Celý článek na: <http://www.brnozurnal.cz/z-kultury/nova-vystava-u-wolfu/>.*

Další reakce na výstavu se promítla i v rozhovoru, který s Josefem Bubeníkem udělal Jan Dočekal do Literárních novin (výňatek):

A jak je to s fantazií?

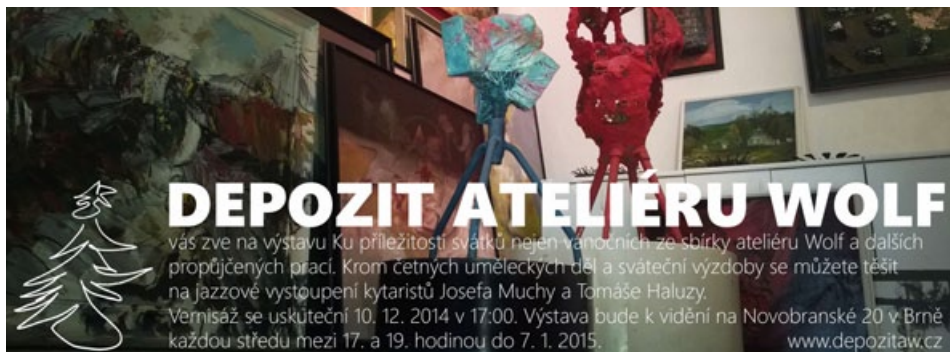
Obrázky v nás mají údajně budít fantazii. Otázka by však spíše měla znít, zdali v nás obrázky nezbuzují jen zdání fantazie. Co si, co bylo petrifikováno na papír (či plátno, mramor, celuloid, mikročip), bylo tím umrtveno a každý divák, čtenář či posluchač se snaží tuto „mrtvolu“ oživit svou vlastní představivostí, svým vnímáním reality. Neboť každé „dílo“ promlouvá pouze ke vnitřnímu připravenému — proto se každá nová myšlenka tak těžko prosazuje, zatímco stará parazituje ve vědomí řadu generací. Tyto parazitující myšlenky pak bývá zvykem označovat jako konzervativní a ve spojení s pojmem hodnota dochází k absurdní situaci, kdy něco, co ve své kvalitě nic nového nepřináší, bývá považováno za projev solidnosti a stabilní základny v rozkomíhaném světě novot.

A jak s obsahem? Tedy dle autora.

Do ruky mi vplula náhodná pastelka, nasadil jsem ji na papír. Čára šla z pravé strany na levou a rozdělila papír na dvě různé části podivnou klikaticí, která při zapojení maximální fantazie mohla připomínat nějaké siluety. Důležitější však bylo ono rozdělení papíru na dvě plochy. To, abych si uvědomil, že vždy existují nějaká vymezení, že vždy je vedena nějaká linie, která označuje to horní a to dolní, to vlastní a to cizí. A vymezující linie nevedou okrajem našich zájmů, ale většinou středem, a staví nás před neustálou volbu, kladou na nás povinnost rozhodování.

Celý rozhovor najdete na:

<http://literarky.cz/politika/rozhovory/18698-rozhovor-automaticke-kresby-z-konce-svta>

DEPOZIT ATELIÉRU WOLF

vás zve na výstavu Ku příležitosti svátku nejen vánočních ze sbírky ateliéru Wolf a dalších propůjčených prací. Krom četných uměleckých děl a sváteční vyzdobení se můžete těšit na jazzové vystoupení kytaristů Josefa Muchy a Tomáše Haluzu. Vernisáž se uskuteční 10. 12. 2014 v 17:00. Výstava bude k vidění na Novobranské 20 v Brně každou středu mezi 17. a 19. hodinou do 7. 1. 2015. www.depozitaw.cz

Libor Šmatelka

Jak se to tak stane...

Během trvání výstavy *Na hraně metamorfózy* byla vydána kniha povídek spisovatele Libora Šmatelky „*Jak se to tak stane...*“. Obálka knihy a jednotlivé povídky byly doprovozeny barevnými ilustracemi Josefa Bubeníka, které mohli návštěvníci shlédnout právě na výše zmíněné výstavě. I to byl jeden z důvodů, proč se křest knihy odehrál ve výstavních prostorách DAW ve středu 19. listopadu 2014. Na křtu zahrála kapela Animal Farm a úvodní povídku „...že zestárnete“ umělecky přednesl herec Divadla Husa na provázku Pavel Zatloukal (*snímky dole*).

Vydalo: Nakladatelství STYLOS

Počet stran: 148, cena: 189Kč

ISBN: 9788026071310

Knihu můžete objednat na adrese:

www.irozhled.cz

JIŘÍ LOPOUR – KULATINAS HARMONIUM

V galerii HaDivadlo se v měsíci listopadu uskutečnila výstava nejnovější tvorby Jiřího Lopoura nazvaná Kulatinas

Harmonium. Sám autor ke svým obrazům mj. uvedl: „Zpět k symbolu. Když jsem jej v midale dokreslil, postupným ověřováním faktů z mé historie jsem došel k názoru, že symbol znamená kalendář mého života a červená tečka na okraji rovnějšího úseku spirály je mé nynější místo v časoprostoru. Všechno tam je. Na prvním zlomu moje první hodinky k desetínám, sametovka na zlomu druhém, návštěva Božího hrobu na zlomu nejhořejším a první spatření symbolu, kdy se dráha zalomila dovnitř a momentálně se stále více zakulacuje směrem vzhůru. (...) Zleva na stříbrných paprscích sjely 3 hlavy s pětiúhelníkem na čele v pořadí modrá, zelená, fialová. Po vteřině sjela ještě jedna červenožluto-purpurová zprava. Až do dneška jsem byl přesvědčen o tom, že hlavy vlevo jsou šamani a ta jedna vpravo je Hou-

bůh. Ale jak krutě jsem se (nebo spíš tragicky...co bláhově?) mýlil! Stačilo zrakem zabrousit do kvantových skript, na chvílku se zamyslet a všimnout si, že desky skript jsou vyvedeny ve žluté, červené a purpurové, doplněny fialovou. Což by znamenalo, že kvantovka je navázána na třetí ájový ceremoniál v červenci 2012, kde jsem všem odpustil, Velký Inka mi předal kulaté dary, které se mi vpily do DNA, byl jsem korunován na faraóna a nakonec spočinul v liáně, jako vrtuli světů.“

Galerie HaDivadlo
Jiří Lopour – Kulatinas Harmonium
3. listopadu – 30. listopadu 2014

Svérázný umělec s nevšední výtvarnou i životní invencí a s nevídaným citem pro přírodu. Měl v sobě charisma, které přitahovalo a oslňovalo všechny bez rozdílu věku, pohlaví, vzdělání a povolání.

Galerie Třináctka
Miloslav Sonny Halas
28. listopadu 2014 – 30. ledna 2015

LIBUŠE BABÁKOVÁ – SVĚTLO PRONIKÁ TMOU

„Proč píší pár slov k brněnské výstavě Libuše Babákové právě já – ač nejsem výtvarný teoretik a nemohu si tedy činit nárok na nějaký objektivněji založený soud? Je to prosté. Liba vystudovala hudební vědu na Filozofické fakultě nynější opětné Masarykovy univerzity ještě v uplynulé éře. Potom se provdala do Itálie a bydlí už léta v jednom z nejkrásnějších měst světa – ve Florencii. Ze svých oken nad městem může denně studovat tento zázrak architektury a urbanistiky století.

To, že Liba maluje, vím několik let. Při svých návštěvách Brna se o tom několikrát letmo zmínila. Až před třemi léty jsem dostal od ní obraz z éry harlekynád - líbil se mi, ale lhal bych, kdybych tvrdil, že mě jendoznačně uchvátil. To přišlo až před rokem. Liba úplně změnila styl. Doslova chrlí pollockovsky strukturované a barevné obrazy. Ovlivnění Jacksonem Pollockem je iniciační. Spustilo lavinu barevných kaskád. Pro mě nejsou vůbec mlčením

světla (jak byly jednou v Itálii prezentovány pod názvem Silenzi di Luce), ale naopak doslova vřavou punktů, vrstev, plošek, shluků nově pointilistických útvarů, kdy obraz doslova „vystupuje z rámu“, který stejně nemá a rozbíhá se místy k reliéfu, enkaustické vrstvě – no zkrátka k mnohému...

Liba inklinuje k menším a středním formátům, protože ví a instiktivně tuší, jak obtížné a náročné jsou velké plochy při snaze o kompozici obrazu a vyhýbání se pouhému vrstvení ornamentů.

Pro mě jsou tyto obrazy nejen SILENZI DI LUCE – Mlčení světla, ale současně i GRIDI DI LUCE, GRIDI DEI COLORI, také ve shodě s autorčinými názvy Contaminazioni, Intrusioni, Pensieri, Labirinti...“

Miloš Štědroň

Galerie Provázek
Libuše Babáková – Světlo prochází tmou
5. října – 12. listopadu 2014

Rozhled

FERDA – PRÁCE VŠEHO

DRUHU výstava Petra Ferebauera
v Galerii Provázek str. 3

Galerie Dílo – v nových
prostorách: „Normálně přestřihuji
pupeční šňůru, ale tohle je ještě
lepší...“ Jan Saudek str. 10

UMELCI ČISTÉHO SRDCA

Medzinárodná kolekcia insitného umenia v zbierke Slovenskej národnej galérie v Bratislave sa začala budovať v roku 1965. Dôležitý podiel na jej profilácii mal Štefan Tkáč (1931-1989), autor termínu insitný (z lat. insitus – insita – insitum: neškolený, inštinktívny, vrozený). Jeho zámerom bolo od začiatku koncentrovať osobnosti insitného umenia a zastúpiť polohy a tendencie rezonujúce v slovenskom, ale aj v európskom insitnom umení.

Insitné umenie vzniká spontánne. Umelci sa vyjadrujú v absolútnej singularite svojho štýlu. Pri voľbe výrazových foriem a obsahu nerozhoduje stupeň vzdelania ani vek. Realita insitného umenia je bohatá: raz ide o spoetizované skutočnosti v podobe spomienok a zážitkov, inokedy o sny, úniky či vízie. V prvom prípade ide o naratívne, rozprávačské podanie, väčšinou nekomplikované a jeho protagonisti sa snažia podať s pokornou starostlivosťou najvernejší obraz toho, čo vidia okolo seba a čo zažili. Ich štýl spočíva v realistickom opisovaní detailov a znakov viditeľného sveta a charakterizuje ho čisté nadšenie, úprimná vízia, nedotknutá cudzími nánosmi. Ostávajú pritom v natu-

ralistickej deskripcii a v nehybnej strnulosti. Hlbokým prameňom inšpirácie pre ďalších je kresťanská ikonografia. Iní spájajú vnemy skutočnosti s najtajnejšími vnemami podvedomia. Prelínajú sa tu zlomky reality so snom, konkrétne pozorovania s fantáziou. Formy podriaďujú „filozofickej“ symbolike a metamorfózy vnútorných obrazov zviditeľňujú rukopisom, ktorého spektrum štýlov sa pohybuje od magického realizmu cez naivný surrealizmus a naivný expresionizmus až k osobnému morfologickému repertoáru. Diela insitných umelcov charakterizujú rôzne tvarové deformácie, skreslenia, ktoré vyplývajú z inštinktívne cíteného tvaru. Primárne čisté farebné vnímanie je spontánne. Perspektívne významové znázornenie je bezprostredné, také, aké charakterizovalo napr. výtvarný prejav našich predkov v praveku, často je príbuzné aj so stredovekom, s byzantským, egyptským umením – a napokon i časti moderného maliarstva, ktoré sa obrátilo k rituálnej tvorivosti dávných kultúr či k umeniu prírodných národov.

Výberová výstava zo zbierky SNG predstavuje poeticko-realistické, metaforické, lyrické a fantazijné polohy insitného umenia 35 ma-

liarskymi dielami, zastúpené 15 slovenskými, i českými a európskymi autormi a autorkami, ktorých dnes už možno považovať za „klasi- kov“ žánru: Václav Beránek (1915 Bezděkov u Havlíčkova Brodu – 1982 Jihlava), Jan Hruška (1918 Lysice – 2004 Tišnov), Václav Šilhán (1906 Jirkov pri Železnom Brode – 1985 Jablonec nad Nisou), Ľudovít Kochol' (1896 Jamník – 1974 Macov), Juraj Lauko (1894 Sarvaš, Maďarsko – 1974 Bratislava), Anna Ličková (1895 Tešín – 1975 Čadca), Ondrej Šteberl (1897 Pezinok – 1977 Bratislava), Zuzana Virághová (1885 Oraseni, Rumunsko – 1979 Košice), Mária Žilavá (1909 – 1989 Devín), Elisabeth Gevaert (1935 Antverpy, Belgicko – žije v Nemecku), Júlia Bartuszová (1904 Okoč pri Dunajskej Stredě – 1990 Štúrovo), Karl Willam Petit (1893 – 1980 Carnières, Belgicko), Ludmila Pokorná (1904 Drážďany, Nemecko – 1969 Praha), Jan Šafránek (1948 Hradec Králové, žil v Prahe, teraz v Rakúsku), Lucien Vieillard (1923 Toulouse, Francúzsko).

Katarína Čierna

Česká spořitelna, a. s.

Jánská 6, Brno

Umelci čistého srdce

25. června – 10. září 2015

Atelier KreAt vystavuje v Duck baru

I přes blízkost centra a tramvajové linky je Kamenná čtvrť v rámci Brna místo odloučené – a tedy výlučné. Místo do sebe uzavřené, poetické i bizarní. Cítíte, jak se tam musí všechno k sobě nějak směstnat. A stejné pocity máte i v Duck baru, který je jakousi bránou do Kamenky. V tomto malém domku, skoro chaloupce, teď opět po roce probíhá výstava atelieru KreAt. Lepší, spřízněnější, prostor by Brno svým umělcům s mentálním či psychickým handicapem nabídnout ani nemohlo. S Duck barem vystavená díla KreAtu harmonicky ladí, právě pro svou poetičnost, bizarnost i vědomí vytěsnění.

Nedělní vernisáž (14. 6.) zahájil kurátor výstavy Aleš Hlávka, který je jedním ze dvou uměleckých vedoucích atelieru a který s vystavujícími dlouhodobě pracuje. Po jeho slovech zazněla příhodná báseň Paula Verlaina a dále už atmosféru dokreslovalo folklórní duo Libor Šmatelka a Jiří Halásek (cymbál a husle, jak by spokojeně pokýval hlavou Adolf Hejduk). Slovácké písničky byly jímavé a teskné. Tahaly za srdce i za nohy. Senzitivnější z přítomných se už chystali vyběhnout nahoru do ulice a pomalovat kamenným osadníkům žudra. I nebi se ale chtělo slzet, obloha nabírala k bouři, a tak se ukázalo rozumnějším setrvat na místě, v útulném domečku plném hudby a obrazů. Postupně přišla bouřka, krupobití a noc. A pořád bylo v Duck baru útulno a dobře.

Za zmínku stojí, že na vernisáži bylo přítomno i pět z vystavujících umělců. Něco, co je běžné až samozřejmé u jiných výstav, zde vůbec samozřej-

mé není. Umělci z KreAtu totiž nežijí běžné životy. Připomeňme si ale jména vystavujících: Martin Ambros, Lenka Fridrichová, Pavel Chromý, Jiří Loppour, Lucie Munclingerová, Vladimír Miroár Procházka a Zdena Prokopová.

Na vystavená díla se můžete zajít podívat do Duck baru až do 14. července.

Je možné si je i zakoupit a podpořit tak umělce brněnského art brutu a jejich atelier. Obrazy budou jistě fungovat i mimo Duck. Iv.

*Duckbar, Kamenka
Kamenná kolonie 10c, Brno-Štýřice
Atelier KreAt
14. června – 14. července 2015*

Odešel Jiří Šindler

Ve věku dožitých 93 let zemřel 4. června 2015 profesor Jiří Šindler. Malíř, grafik, ilustrátor, kaligraf... a také pedagog. Odešel několik dní po skončení své poslední výstavy. Je štěstí, že se mohl ještě osobně zúčastnit vernisáže, kde se s ním ještě stihli čtení jeho přátelé a příznivci jeho díla naposledy pozdravit. Výstava se konala na Špilberku, byla rekapitulační a důstojná.

Velký dík patří kurátoru Ivo Binderovi. Důležité je, že se jí pan prof. Šindler dočkal a že z ní měl radost. Podobně jako z bibliofilie Havran, posledního svého velkého kaligrafického počínu. Kniha byla dlouho připravována v bibliofilské edici papírenské manufaktury ve Velkých Losinách. O úspěšném vydání jsme informovali v loňském Rozhledu č. 11. Iv.

LOPOU ROVINY — ZAMYŠLENÍ NAD NOVÝMI DÍLY JIŘÍHO LOPOURA

Ve dnech 13. 5. – 31. 5. 2015 se uskutečnila v Malé Královopolské Galerii výstava obrazů Jiřího Lopoura. Asi bych místo výrazu „obraz“ spíše použil slovo grafika, cítím však, že ani toto není přesné označení. Když se ale zaměřím – a beru to jako svou nemilou berličku – na pouhý technický vznik děl, je mi jasné, že nejvíce sedí označení kolorované fotografie složené (zde mi napomáhá a i napovídá název výstavy) do zrcadlových rovin. Z technického hlediska se tedy jedná o znovuobjevení domalovávání fotografie.

Jiří Lopour bere své fotografie listů, kapradin, divných hadic, pomačkaných obalů od zmrzlin, ... jako inspiraci a výzvu a zrcadlově je tiskne a spolu s originálem skládá do roztodivných koláží, které pak (proti současnému proudu digitálních úprav) ručně koloruje. Pokud jeho montáž rozřízneme po svislé ose, uvidíme, že jsou si zrcadlově podobné,

ale ne stejné. V malých detailech se liší a právě touto „chybou“, ať už vznikla jakkoliv, se dostáváme do sféry podvědomého napětí. Nejde o to, abychom tyto rozdíly záměrně hledali (a přesto se tomu mnozí návštěvníci nevyvarovali a jak říkala paní hlídačka: byl tu pán, který jí neustále tyto nesrovnalosti hlásil a rozčiloval se nad nedůsledností autora), ale abychom se nechali unášet stylem vyobrazeným moderní grafikou, kdy kontrasty mnohdy křiklavých až reflexních barev jsou snad jakýmsi pokračováním pop artu abstraktního směru.

Když hledám jediné slovo z umělecké branže, které by jako katalogové heslo zapadlo do výtvarné škatulky označení jeho díla, napadá mne jediné: ODRAZ. A není to jen odraz zrcadla, ale i pohled do nového prostoru Nekonečného příběhu, kdy svět Fantazie nemizí, ale rozšiřuje se. V Lopourových odrazech nenajdete něco, co uvidíte na první pohled, ani nejde o to, co byste měli vidět, jak se často některým umělcům nedaří ztvárnit, ale spíše svou neurčitostí a nekonkrétností vám jeho díla dávají možnost vidět to, čeho

je vaše obrazotvornost schopna. Stačí jen malá chvíle, abyste uviděli obrysy skřítků, hlavy zvířat, světloňose, sedícího Budhu, postavu v hlavě... a to vše propletené navzájem do roztodivných souvislostí. Tohle nalézání je pro mne zábavnější než mnohé hádanky optických klamů, nebo psychologická metoda rozboru osobností. Pokud čtete jen tohle zamyšlení, a neměli jste možnost vidět Lopourovu novou o(b)drazu, přiblížil bych vám je slovně asi takto: Vemte skvrny Rorschachova testu, pop artové barvy, něco od Arcimbolda (třeba Vertemuse), přidejte svůj mozek, zmuchlejte to vše do různobarevné fóliové kuličky a rozplácněte to bucharem na lisování hrnců.

Připadá mi ale škoda, že Lopourova díla jsou rozměrově malá. Dovedu si představit, že visí na plachtě z pátého patra až na zem třeba naproti vchodu hlavního nádraží. Pak při čekání na tramvaj neuvidíte prvoplánový reálný obraz, ale něco, k čemu se musíte prokousat, což může chvíli trvat. Ovšem ta chvíle bude odměněna nejen objevením, ale i příjemnou relaxací, kdy vypnete okolní svět a necháte se unášet a přebušovat si ne Lopourovu, ale svou obrazovou fantazii. SMTL

K atmosféře vernisáže přispěla i loutna a zpěv Petra Čichoně

*Malá Královopolská Galerie
Husitská 1, Brno-Královo pole
Jiří Lopour – LOPOU ROVINY
13. května – 31. května 2015*

ČERNOUŠEK BUM-TI

V měsíci květnu vydalo nakladatelství Stylos divadelní hru pro děti Černoušek Bum-ti spisovatele a scénáristy Libora Šmatelky. Obálku publikace vytvořil akademický malíř Josef Kremláček. Scénář se brzy dočká svého zpracování ve formě knihy pro děti.

Nakladatelství STYLOS, počet stran: 24, cena: 92Kč, ISBN: 978-80-260-7768-8

V současnosti uvádí Divadlo Sandry Riedlové